

Veterinärmuséet

Nyhetsbrev Nr 2 April 2009

Vill du veta mer?

<http://www-skara.slu.se/museum/>
E-mail: gjonssonvetmus@gmail.com
Veterinärgatan 7, 532 23 Skara
Göran Elisson 0511-26047
Göran Jönsson 0511-67247

Ett museum på gång.

Arbetet med museets basutställningar pågår för fullt. Lars-Erik Hedendahl, formgivare och utställare från Stockholm, är det senaste tillskottet till arbetsstyrkan. Göran Jönsson, Bengt Vilson, Herbert Lundström, Lars Garmer, Lars-Erik Appelgren med flera engagerade veterinärer jobbar nu intensivt med textunderlag, föremål och bilder. Många spännande projekt löper parallellt, arbetet sker i alla plan och med alla till buds stående medel.

På senaste ledningsmötet beslöts att öppna museet för allmänheten redan den 13 juni. Den officiella invigningen blir i September. Välkomna!

På bilden från vänster: Peter Lindgren- vaktmästare och allt i allo, Göran Elisson- projektledare, Göran Jönsson- styrelseordförande, Eva Bergholtz- formgivar assistent, Herbert Lundström- sakkunnig veterinär.

Besök av jordbruksministern.

Den 12 januari besökte jordbruksminister Eskil Erlandsson SLU Skara. Den avslutande lunchen serverades i museets blivande kafé, uppvärmt av en sprakande brasa. Göran Jönsson hade tillfälle att lämna en kort presentation av museet och den pågående nydaningen. Ministern uttalade sitt intresse att komma tillbaka när denna är slutförd.

Konferensrum och utställning med modern teknik

Under året har det av SLU finansierade utställnings- och konferensrummet blivit klart. Förr landshövdingen invigde rummet redan i våras men nu är det färdigt med 50 tums bildskärm, AV-utrustning och en spännande utställning. I stort sett alla snickerier är utförda av virke från Peter Hernquists askar, planterade i slutet av 1700- talet. En vacker malmkrona hänger över bordet (en deposition från Västergötlands museum). Bordet vilar på en handvävd matta från 30- talet, som tidigare legat i Skara domkyrka.

Ett rum att imponeras av. Utställningen berättar kortfattat Veterinärinrättningens i Skara 233 åriga historia.

Arkivarbete på övertid

I VHM:s samlingar finns en stor mängd arkivalier, som har tagits om hand, katalogiserats och förvarats, men av tidsbrist inte kunnat sorteras och systematiseras. I den långsiktiga planeringen för museet ingick att arbetet med arkivalierna skulle påbörjas först sedan förnyelsen av utställningarna var klar. Men när Inga Maj Svantesson, nyligen pensionerad från sitt mångåriga arbete med sortering och systematisering av arkivalierna på Västergötlands Museum, fann pensionärstillvaron alltför enahanda och längtade tillbaka, ändrade vi våra planer och släppte loss Inga Maj i vårt arkiv.

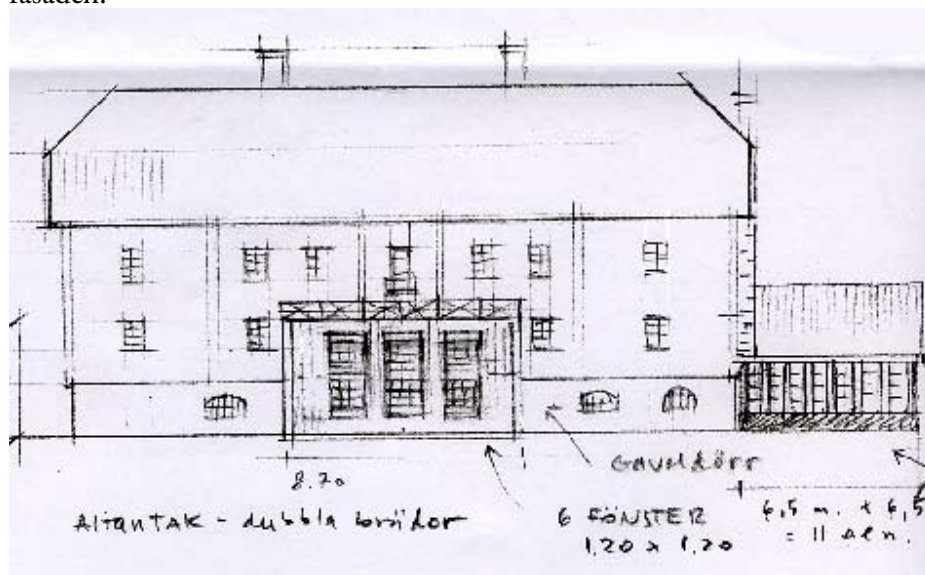

Maken till flit får man leta efter och med Ulls Hallbäcks hjälp har hon redan ordnat upp en avsevärd del av materialet, som kommer att bli en lättillgänglig källa att ösa ur för framtida veterinärhistoriker.

Årets fynd

Peter Hernquists första veterinärskola, som han lät uppföra på den långsträckta grusåsen norr om bäcken Drysan och som stod färdig 1779, brann ner till grunden i en våldsam brand i maj 1802. Huset var från början källarlöst, men då Hernquist skulle förse sin vinterträdgård med värme genom en kulvert under huset, fann han att grusåsen dolde resterna av det gamla klostret S:ta Katarina, som hade raserats 1542. Han lät då uppföra huset på stolpar och grävde ut hela källaren, som han försåg med murade väggar. Efter branden fanns förmodligen bara dessa väggar kvar och fick utgöra grunden för ett nytt hus som dock gjordes ca 1/3 större än det gamla.

Trots att Hernquist gav en ganska detaljerad beskrivning av både det gamla och det nya huset och trots att sentida veterinärhistoriker har intresserat sig för det, har det inte gått att få riktig klarhet i hur det gamla huset såg ut. I samband med ett uppdrag från SLU att utarbeta ett vårdprogram för SLU Campus' yttre miljö, har landskapsarkitekten Claes Mörner i Göteborgs landsarkiv funnit ett syneprotokoll från den 26 mars 1802, där man för värdering till "Brandförsäkrings Cassan" beskriver hela huset och kringliggande byggnader i detalj. Med ledning av denna beskrivning har Göran Elisson kunnat göra noggranna ritningar av fasader och planlösningar, som nu kommer att ligga till grund för att bygga en modell i skala 1:30. Bilden visar den södra fasaden.

Bidrag till inköp av audioguide

Vår ambition är att de nya utställningarna skall vara "självisande" i långt högre grad än de gamla. Som ett led i denna strävan hade vi önskemålet att kunna införskaffa en audioguide. Detta har nu blivit möjligt sedan "Skaraborgs läns Nötkreatursförsäkringsbolags stiftelses fond" beslutat anslå 100.000:- för ändamålet. Upphandling är på gång.

Hernquistbysten avtäckt

Planenligt avtäcktes bysten av svensk veterinärmedicins grundare på 200-årsdagen av hans bortgång den 18 december 2008. Efter högtidliga fosterländska sånger av DQ, skaradjäkarnas dubbelkvartett, hälsade Göran Jönsson en talrik skara besökare välkomna med en kort beskrivning av Peter Hernquists levnadsbana. Efter ett mycket initierat och engagerat tal förrätade landshövding Lars Bäckström avtäckningen av den mycket karaktärsfulla bysten, ackompanjerad av smattrande trumpetfanfarer. Högtiden, som från museets balkong bevittnades av Hernquists vålnad i skådespelaren, regissören m.m. Leif Olssons gestalt, avslutades av DQ med ”Hör oss Svea, moder för oss alla”.

Efteråt vidtog mingel vid en värmande brasa för ett fyrtiotal särskilt inbjudna gäster, som också bjöds på premiärvisningen av ”Aude sapere”, ett bildspel om Peter Hernquist och med nämnde Leif Olsson i huvudrollen.. Vid en rundvandring i de nyrenoverade lokalerna möttes besökarna i källarvåningens klosterruiner av en fattig munk från Skara, även denne gestaltad av Leif Olsson, som med stor inlevelse läste Gustav Frödings dikt med samma namn.

Bilden publicerad i Nya Liköpingstidningen och återges med tidningens tillstånd.

Skulptör Martin Hansson, Husaby

Boskapsapoteket får en ansiktslyftning

Boskapsapoteket får en ansiktslyftning. I den nya formen framhävs de äldre delarna, 1700- talet, Peter Hernquists unika samling ståndkärl och apotekskrus, förvaringsskåp, mortlar och kanske några herbarieblad.

Målet är att inte bara skapa en spännande interör utan också berätta om odling, tillverkning och användning. I en enkel databas kan besökaren själv fördjupa sig i den tidens preparat och medicinska effekter.

